

нолетнем возрасте *arrogator* (с лат. усыновленный) не имеет наследственного права.

Одностороннее наследственное право принадлежало не вполне adoptированному на имущество, оставшееся после *pater adoptivus* (с лат. adoptивный отец). Взаимное наследственное право имело место между женщиной, которая adoptировала ребенка, с одной стороны, и adoptированным и его нисходящими, с другой стороны. Усыновление не нарушало наследственных отношений между усыновленным и его когнатами [3].

Таким образом, можно сделать вывод о том, что значение новелл наследственного права *Corpus Juris Civilis* заключалось в построении наследования на началах кровного родства, женщины не имели право призванными к наследованию в редких случаях. Именно данные черты *Codex Justinianus* «впитало в себя» современное наследственное право большинства европейских государств, в том числе и современное наследственное право Украины.

Список используемой литературы

1. Новицкий И. Б. Римское право [Текст]/ И. Б. Новицкий. – М. : Юристъ, 1997. – 245 с.
2. Покровский И. А. Истории римского права / И. А. Покровский [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ancientrome.ru/publik/pokrov/pokr01f.htm>. – Название с экрана.
3. Барон Ю. Система Римского гражданского права / Ю. Барон [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://bibliotekar.ru/4-0-1-rimское-pravo/index.htm>. – Название с экрана.
4. Санфилиппо Ч. Курс римского частного права [Текст]/ Ч. Санфилиппо. – М.: Издательство БЕК, 2002 – 334 с.
5. Покровский И.А. Лекции по истории римского права [Текст]/ И.А. Покровский. – М. :Ленард, 2015. – 215 с.

А. В. Скрипник

студ. III курсу

спеціальність «Право»

Науковий керівник: ст. викл. Є.М Корнеева

ПРАВОВА ПРИРОДА ЗМІШАНИХ ДОГОВОРІВ

Цивільний кодекс України ч. 2 ст. 628 (далі – ЦК України) [1] вперше закріплює такий вид договорів як змішані договори. До 2003 р. правова регламентація в цивільному законодавстві була відсутня, хоча можливість укладення змішаних договорів допускала ст. 4 Цивільного кодексу УРСР 1963 р. [2].

Як на теоретичному так і на практичному рівні значення інституту змішаних договорів полягає в тому, що він дає можливість сторонам договірних відносин закріпити свої взаємні обов'язки найбільш адекватно, яка в умовах ринкових відносин є вкрай важливою та необхідною. На жаль, в Україні сьогодні дослідженням правової природи змішаних договорів приділяється недостатньо уваги. Зважаючи на це, вбачаємо за необхідне дослідити питання виконання правової природи змішаних договорів.

За загальним правилом, змішаним є договір, у якому поєднуються істотні умови різних договірних типів, які передбачені цивільним законодавством, але, разом з тим, не можна вважати змішаним такий договір, який поєднує у собі різні види одного договірної типу.

Поняття «змішаний договір» співвідносяться з поняттям «інтегрований» та «конгломерований» як загальне та часткове. Конгломеровані договори породжують два або декілька зобов'язань, а інтегровані договори, тільки одне. Але змішаний договір може породжувати лише одне зобов'язання, тому вживання згаданих термінів для визначення змішаних договорів, на наш погляд є нецільовим.

Не є тотожними поняття «комплексний» договір та змішаний договір. Комплексний договір за своєю природою є договором який зазвичай породжує декілька зобов'язань, які мають за цілю єдину господарську мету.

Істотні умови комплексних договорів базуються на правових нормах, які містять інститути різних галузей права. На відміну від комплексного договору за результатами укладення змішаного договору виникає єдине зобов'язання спрямоване на досягнення єдиної мети та поєднує істотні умови різних типів договорів. У змішаних договорах усі умови є істотними.

Окремо зауважимо на те, що укладаючи змішаний договір та визначаючи форми конкретного змішаного договору, пріоритет повинен надаватися спеціальним нормам, що мають, як правило, імперативний характер і повинні застосовуватись до всього договору. При цьому недотримання правил, установлених лише для одного з елементів змішаного договору, має наслідком визнання неукладеним змішаного договору в цілому, оскільки останній встановлює єдину сукупність прав та обов'язків.

Підставами для визнання змішаного договору недійсним може визнаватися як загально цивілістичне правило про порушення ци-

вільно-правових норм, так і логічна несумісність окремих умов договору, які відносяться до різних договірних типів, незалежно від впливу такої несумісності на кінцевий правовий результат.

Ст. 217 ЦК України, яка містить загальне правило, згідно якому недійсність окремої частини правочину може не призводити до недійсності іншої його частини і правочину в цілому. Але вказане правило не може бути застосовано до змішаного договору, оскільки визнання недійсним істотної умови договору призводить до недійсності його в цілому. На наш погляд, це ж правило має застосовуватись і щодо визнання змішаного договору неукладеним, якщо не досягнуто згоди щодо умов, які стосуються одного з його елементів.

Ми поділяємо цивілістичні погляди Р.А.Лідовця щодо правових наслідків, які можна застосовувати за порушення зобов'язань, що виникають зі змішаних договорів, слід враховувати ту обставину, що, незважаючи на поєднання в змішаному договорі елементів різних договорів, він все ж є одним договором, і тому в результаті порушення навіть однієї умови є підстава для припинення зобов'язання внаслідок розірвання договору. Елементи змішаного договору не є самостійними, і тому невиконання або неналежне виконання хоча б одного з них є порушенням зобов'язання в цілому [3].

Окремо зауважимо на особливості цивільно-правової відповідальності за порушення зобов'язань, що виникають із змішаних договорів. Насамперед пов'язані із правовою природою цих договорів, а також з тим, що цивільне законодавство передбачає особливості відповідальності за порушення різних договірних типів.

Список використаної літератури

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-15 (зі змін. та доп.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. – Назва з екрана.
2. Цивільний кодекс Української РСР. Прийнятий Верховною Радою Української РСР 18 липня 1963 р. [Текст]// Відомості Верховної Ради УРСР. – 1963. – № 57. – Ст. 731.
3. Лідовець Р. А. Окремі питання відповідальності за порушення зобов'язань, що виникають із змішаних договорів [Текст]// Р. А.Лідовець // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 24. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2004. – С. 304–309.